

Groningen, 29 september 2025

Aan : Het College van Burgemeester en Wethouders gemeente Groningen

Betreft : Schriftelijke vragen ex art. 36 RvO inzake de ontwikkelingen bij Jeugdbescherming Noord

Geacht college,

Het rapport van de Parlementaire enquêtecommissie Fraudebeleid en Dienstverlening, *“Blind voor mens en recht”* (Tweede Kamer, februari 2024), laat zien hoe de overheid jarenlang wegkeek, signalen onderdrukte en gezinnen verwoestte. Helaas constateren wij dat soortgelijke patronen ook zichtbaar zijn in de werkwijze van Jeugdbescherming Noord (JBN), waarvoor gemeenten in Groningen mede verantwoordelijkheid dragen.

Ouders en kinderen worden kapotgemaakt door schijnzorg die niet beschermt, maar juist extra onveiligheid creëert. Spoedhuisplaatsingen blijken onrechtmatig, kinderen zitten maanden zonder vaste jeugdbeschermers en ouders worden structureel genegeerd of weggezet als ‘tegenwerkend’. Tegelijkertijd wordt in bestuurlijke communicatie vaak gesproken over “stijgende lijnen” en “adequate hulp”, terwijl inspecties en ervaringsverhalen het tegenovergestelde aantonen.

Dit betreft een structurele schending van kinderrechten en van de Jeugdwet, waarvoor gemeenten zowel bestuurlijk als juridisch verantwoordelijk zijn. Het is daarom essentieel dat er niet opnieuw wordt weggekeken of gebagatelliseerd. De gemeenteraad moet, op basis van feitelijke en volledige informatie, in staat worden gesteld haar controlerende taak uit te voeren en onze inwoners daadwerkelijk te beschermen.

Recente berichtgeving van het *Dagblad van het Noorden* en een uitspraak van het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden d.d. 28 augustus 2025 (ECLI:NL:GHARL:2025:5305) bevestigen dat de tekortkomingen bij JBN voortduren en van ernstige aard zijn.

In september 2025 verscheen van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd en de Inspectie Justitie en Veiligheid het gezamenlijke rapport met de titel “Als zelfs overheidsingrijpen kinderen geen bescherming biedt”. Omwille van het belang van dit rapport worden hier de twee eerste alinea’s van de samenvatting geciteerd¹:

De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd en de Inspectie Justitie en Veiligheid (de inspecties) hebben in 2024 en 2025 toezicht uitgevoerd bij gecertificeerde instellingen voor jeugdbescherming en jeugdreclassering. De inspecties zien dat te veel jeugdigen niet – of niet tijdig – de noodzakelijke bescherming, begeleiding en hulp krijgen. Dit terwijl de inspecties ook grote inzet en betrokkenheid van medewerkers zien, en bij 4 van de 5 bezochte gecertificeerde instellingen een wijze van bestuur die grotendeels voldoende is. De grootste tekortkomingen zijn dat er onvoldoende betekenisvol contact is met jeugdigen en gezinnen en dat passende hulp niet of niet tijdig wordt ingezet. Dat leidt tot onvoldoende zicht op de ontwikkeling en veiligheid van de jeugdige en tot onvoldoende participatie van jeugdigen en ouders in hun eigen hulpverleningstraject. De oorzaak hiervan ligt niet bij de jeugdbeschermers en jeugdreclasserders (jeugdzorgwerkers). Jeugdigen en ouders merken dat een vaste jeugdzorgwerker die beschikbaar en toegankelijk is, voor verbetering zorgt.

De belangrijkste oorzaken zijn arbeidsmarktproblemen en ontbrekende of ontoegankelijke passende hulp. Dit heeft ernstige gevolgen voor jeugdigen en gezinnen. *Doordat bestuurders onvoldoende transparant zijn wanneer zij hun kernfunctie beperkt of niet kunnen uitvoeren – bijvoorbeeld door de wachtlijsten geen wachtlijst te noemen, maar een ‘monitorlijst’ of ‘werkvoorraad’ – ontstaat het beeld dat de gecertificeerde instelling invulling geeft aan haar wettelijke taak. Terwijl de inspecties juist constateren dat dit niet voldoende gebeurt.* Het begin van een oplossing komt er alleen door échte onderkenning van de problemen zoals de inspecties hebben geschetst. Om te komen tot verbetering is meer transparantie nodig over de gevolgen voor jeugdigen en gezinnen. *Daarnaast is stevig leiderschap van GI's, gemeenten en Rijk nodig om samen tot duurzame oplossingen voor de aanpak van de onderliggende oorzaken te komen.* De inspecties roepen de staatssecretaris voor Rechtsbescherming en de staatssecretaris Jeugd, Preventie en Sport – als stelselverantwoordelijken – op om hier het voortouw in te nemen.

^[1] De tekstaccentueringen zijn toegevoegd door de indieners van deze schriftelijke vragen.

Om die reden stellen wij als fracties van de PVV en de Stadspartij 100% voor Groningen de volgende schriftelijke vragen:

1. Sinds het AEF-onderzoek in maart 2025 wordt regelmatig gesproken over een “stijgende lijn” bij JBN. Dit beeld lijkt echter grotendeels gebaseerd op een door JBN

zelf opgestelde kaderbrief. De inspecties publiceerden op 24 juli 2025 een actueel rapport waarin het verscherpt toezicht op JBN werd bevestigd (IGJ-rapport juli 2025, p. 6-7).

Dit rapport maakt duidelijk dat de kernproblemen bij JBN onverminderd voortbestaan:

- o kinderen krijgen nog steeds geen vaste jeugdbeschermer;
- o veiligheidsplannen ontbreken of zijn niet actueel;
- o ouders voelen zich niet gehoord.

Ook het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden stelde vast dat de geboden hulpverlening onvoldoende bescherming biedt aan moeder en kinderen, in strijd met internationale verdragen.

Hoe valt te verklaren dat bestuurlijke beeldvorming vooral gebaseerd is op interne communicatie van JBN, terwijl inspecties en rechterlijke uitspraken een structureel probleem aantonen dat nog altijd voortduurt?

2. Er wordt gesteld dat het Crisis Respons Team (CRT) “meer is dan de veldnorm”, omdat veiligheid wordt gemonitord, planvorming opgestart wordt en er een aanspreekpunt aanwezig is. Dit zijn echter precies de elementen die sinds 2022 al in de landelijke veldnorm zijn opgenomen. De IGJ heeft in 2023, 2024 en 2025 geoordeeld dat deze werkwijze inhoudelijk tekortschiet.

Hoe valt het standpunt te rijmen dat CRT méér zou zijn dan de veldnorm, terwijl het in feite om dezelfde aanpak gaat, die bovendien als ontoereikend is beoordeeld door onafhankelijk toezicht?

3. JBN werkt al sinds 2022 met de landelijke veldnorm bij onderbezetting (Handelingsperspectief GI's). De IGJ heeft sindsdien meermaals geconcludeerd dat deze aanpak structureel onvoldoende bescherming biedt aan kinderen.

Op basis waarvan wordt gesteld dat gezinnen via CRT ‘adequaat geholpen’ worden, terwijl onafhankelijke inspectierapporten het tegendeel aantonen? Wordt erkend dat dit een misleidend beeld kan oproepen bij raadsleden en inwoners?

4. In 2024 werd de toenmalige voorzitter van de cliëntenraad van JBN benoemd tot lid van de Raad van Toezicht. Dit is in strijd met de Governancecode Zorg, de statuten van JBN en basisprincipes van goed bestuur, zoals onafhankelijkheid en het voorkomen van (de schijn van) belangenverstrengeling.

Daarnaast zijn recente toezichthouders benoemd door of op voordracht van de bestuurder zelf – eveneens in strijd met geldende governancekaders.

Welke maatregelen worden genomen om te waarborgen dat het toezicht bij JBN daadwerkelijk onafhankelijk, transparant en in lijn met de geldende governancecodes wordt ingericht?

5. Diverse bronnen – waaronder inspectierapporten, ervaringsverhalen van ouders en medewerkers, en berichtgeving in het Dagblad van het Noorden – wijzen op ernstige structurele tekortkomingen in de praktijk van JBN.

Er zijn signalen van:

- o machtsmisbruik;
- o een onveilige werkcultuur;
- o uithuisplaatsingen zonder rechterlijke toetsing;
- o intimidatie richting ouders en onvoldoende functionerende klachtenprocedures.

Dit staat op gespannen voet met artikel 3 en artikel 12 van het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind (IVRK).

Hoe verhoudt de bestuurlijke verantwoordelijkheid zich tot de bevinding dat deze kinderrechten structureel worden geschonden in de praktijk van JBN?

6. Er wordt gesteld dat een cliëntenstop “onwenselijk” zou zijn, omdat de veiligheid van kinderen dan helemaal niet meer gewaarborgd zou zijn. Tegelijk stelt het gerechtshof vast dat de huidige werkwijze van JBN juist bijdraagt aan onveiligheid. Het DVHN-artikel bevat getuigenissen van ouders die kapotgemaakt zijn door het systeem, en van medewerkers die zeggen “de macht te hebben” om kinderen af te pakken.

Hoe valt het uitsluiten van een cliëntenstop te verantwoorden, terwijl er sprake is van actieve onveiligheid door gebrekkige of schadelijke hulpverlening?

7. Wordt erkend dat het risico van doorwerkende schade en structurele mensenrechtenschendingen bestuurlijk ernstiger is dan een tijdelijke cliëntenstop onder toezicht?
8. Er zijn signalen van een angstcultuur, machtsmisbruik, disfunctionele klachtenprocedures en manipulatieve beeldvorming.

Hoe wordt dit beoordeeld in het licht van de gemeentelijke verantwoordelijkheid als opdrachtgever? Welke maatregelen zijn genomen of worden overwogen om deze cultuur fundamenteel te doorbreken?

9. JBN communiceert richting gemeenten over “verbetering”, terwijl onafhankelijke toezichthouders, ouders en professionals een tegengesteld beeld schetsen.

Hoe wordt deze discrepantie beoordeeld? Wordt erkend dat hiermee mogelijk sprake is van misleiding richting de gemeenteraad?

10. Wordt erkend dat ook de gemeente Groningen bestuurlijke verantwoordelijkheid draagt voor het jarenlang onvoldoende stellen van kritische vragen, het nalaten van effectief toezicht en het onvoldoende opvolgen van signalen over Jeugdbescherming Noord? Erkent het college dat daarmee niet alleen Jeugdbescherming Noord, maar ook zichzelf fouten hebben gemaakt? Zo ja, welke concrete maatregelen gaan er genomen worden om de problemen daadwerkelijk op te lossen? Zo nee, waarom niet?
11. Blijkens het rapport “Als zelfs overheidsingrijpen kinderen geen bescherming biedt” is er sprake van gebrek aan transparantie op bestuurlijk niveau van de gecertificeerde instellingen waaronder Jeugdbescherming Noord-Nederland.

Wordt erkend dat wat door de Inspecties geduid wordt als “gebrek aan transparantie op bestuurlijk niveau” als het gaat om Jeugdbescherming Noord-Nederland feitelijk niets anders is dan een bewuste misleiding van rechters, gemeenten en niet minder ouders en kinderen die is geïnitieerd door en onder verantwoordelijkheid van haar bestuurder?

Is in het licht van deze conclusie en de overige bevindingen die Jeugdbescherming Noord-Nederland betreffen de positie van haar huidige bestuurder nog wel houdbaar? Kan van de gemeente Groningen en haar burgers nog wel verwacht worden nog maar enig vertrouwen in de huidige bestuurder van Jeugdbescherming Noord-Nederland te hebben?

12. Onderschrijft het college de conclusie van de inspecties in het rapport “Als zelfs overheidsingrijpen kinderen geen bescherming biedt” dat niet alleen van de gecertificeerde instellingen en het Rijk, maar ook van de gemeenten stevig leiderschap nodig is om tot duurzame oplossingen te komen? Hoe ziet het College de invulling van dit stevig leiderschap? Welke competenties zijn hiervoor nodig?
13. Welke mogelijkheden ziet het college om ook zelfstandig op het terrein van de jeugdzorg en jeugdbescherming stevig leiderschap als door de inspecties bedoeld te gaan tonen?

14. Is het college bereid om het staande inkoopbeleid van de gemeente Groningen op het gebied van jeugdhulp en jeugdbescherming zodanig aan te passen dat niet financiële motieven, maar uitsluitend nog het belang van de jeugdigen en hun ouders bepalend zijn voor de jeugdhulp die kan worden ingezet? Zo nee, waarom niet?
15. Is het bestaande model van door de gemeente Groningen gecontracteerde jeugdhulpaanbieders in het licht van de gebleken problemen en tekorten nog wel houdbaar. Moet dit model niet worden losgelaten en moet de prioriteit niet komen te liggen op tijdige beschikbaarheid van noodzakelijke jeugdhulp, ook als daarvoor buiten de regio of zelfs elders in het land moet worden ingekocht?
16. Welke afspraken heeft de gemeente Groningen gemaakt met Jeugdbescherming Noord-Nederland en andere Gecertificeerde Instellingen als het gaat om het inzetten van jeugdhulp? Zijn er afspraken gemaakt die de GI's verplichten tot het zoveel als mogelijk inzetten van door de gemeente gecontracteerde jeugdhulp? Wat staat er van deze afspraken op schrift?
17. In het artikel van Dagblad van het Noorden wordt een regionale parlementaire enquête in Groningen en Drenthe gesuggereerd, vanwege jarenlang bestuurlijk weggijken en het negeren van structurele signalen. Hoe kijkt het college aan tegen het voorstel voor een parlementaire enquête naar de jeugdbescherming in Noord-Nederland?

Wij verzoeken u expliciet deze vragen concreet, met gedegen onderbouwing, argumenten en in detail te beantwoorden. Indien hier niet aan voldaan wordt zien wij onszelf genoodzaakt nieuwe, aanvullende vragen te stellen.

In afwachting van uw reactie.

Met vriendelijke groet,

Kelly Blauw

Yaneth Menger

Fractievoorzitter
Partij Voor de Vrijheid (PVV)

Fractievoorzitter
Stadspartij 100% voor Groningen

